

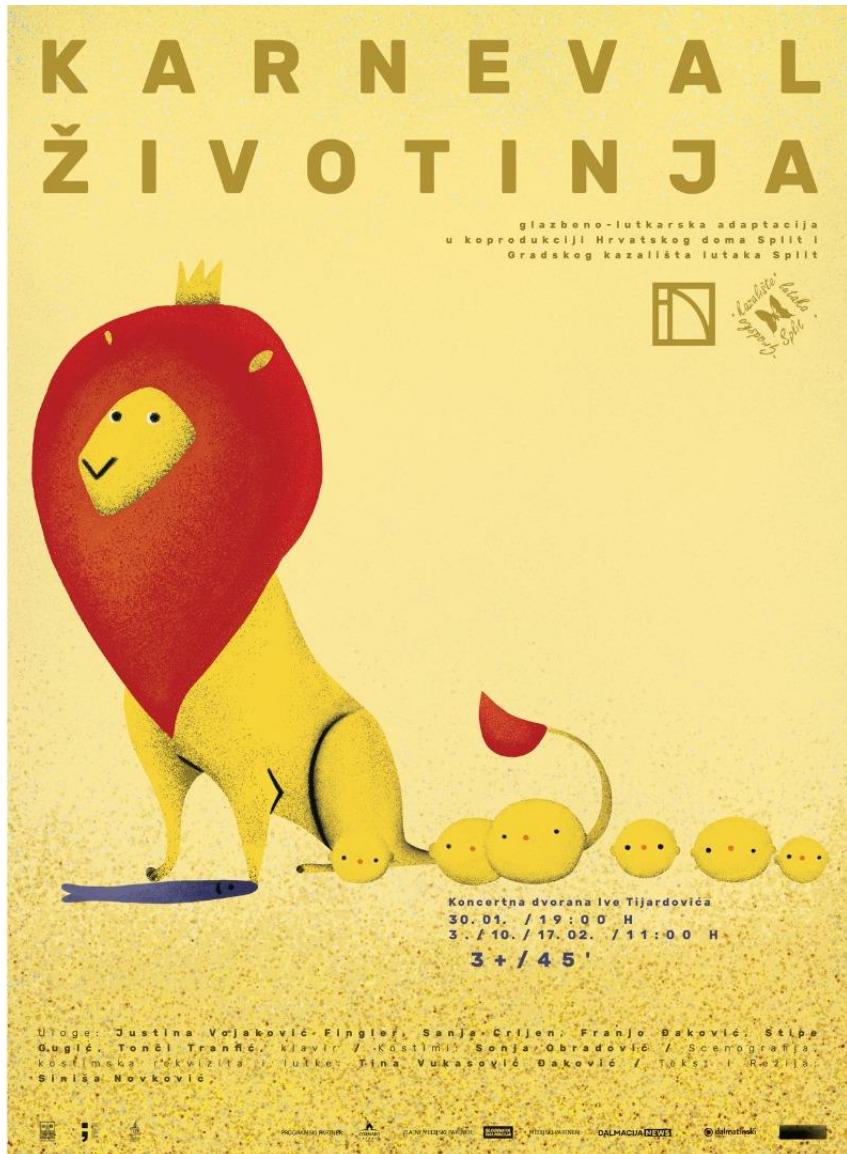
[RECENZIJA] Karneval životinja – glazbeno-lutkarska adaptacija obilježena rafiniranim humorom i istančanim osjećajem za sve vrste umjetnosti

[PIŠE MAGDALENA MRČELA] Dok će se djeca smijati odličnim imitacijama životinja, smiješnim koreografijama i zdravoj dozi karikature, odrasli će itekako prepoznati neka sporna mjesta života kulturnih djelatnika i važnost stvaralačke sredine za percepciju djela

[MAGDALENA MRČELA](#) / Foto: Jelena Popić za GKL Split Srijeda, 31.01.2024, 8:29

Nakon vrlo uspješne „Tete Operete i Barba Klavalira“, Hrvatski je dom, ovaj put u koprodukciji s Gradskim kazalištem lutaka, dobio još jednu glazbeno-scensku uspješnicu koja će splitsku koncertnu dvoranu otvoriti dječjoj publici. I odmah je tu kvaka – „Karneval životinja“ nije banalan ni „djetinjast“, u dramatizaciji i režiji **Siniše Novkovića** u pozadini ima pametan, satiričan, društveno kritičan i umjetnički kvalitetan tekst u kojem će itekako uživati i odrasli. Dok će se djeca smijati odličnim imitacijama životinja, smiješnim koreografijama i zdravoj dozi karikature, odrasli će itekako prepoznati neka sporna mjesta života kulturnih djelatnika i važnost stvaralačke sredine za percepciju djela.

Francuski skladatelj **Charles-Camille Saint-Saëns** i sam je prošao umjetničke dvojbe i autocenzuru zbog svoje „velike zoološke fantazije“, čuvenog „Karnevala životinja“, čije je izvođenje za života zabranio – zbog bojazni da će ga povezivati s neozbiljnom glazbom. Nije mogao znati da će nakon njegove smrti to djelo poprimiti edukativni karakter i kroz sjajan instrumentalni potencijal oslikati životinjske, ali i ljudske osobine te postati omiljena glazbena podloga koju mnogi slušatelji svih generacija prepoznaju u reklamama i filmovima.

Novkovićeva percepcija „Karnevala životinja“ kroz različite stavke varira različite vrste kazališta i izvedbenih žanrova. Primjerice, počinje se s kazalištem za odrasle u Kraljevskom maršu lava, sjajan i dovitljiv stavak Kornjače obilježen je opernim pjevanjem, Ptice su interpretirane kroz teatar sjena, Akvarij kroz kratki film.

Svojevrsnoj diskrepanciji između ozbiljne i čiste (za dječji teatar pomalo hladne) estetike koncertne dvorane doskočilo se kvalitetnim oblikovanjem svjetla (Lucijan Roki) i vrlo uspјelim scenografskim i šarmantnim kostimografskim rješenjima Tine Vukasović Đaković. Zvijezde izvedbe svakako su glumci, talentirani kvartet koji čine **Stipe Gugić, Franjo Đaković, Sanja Crljen i Justina Vojaković-Fingler**. U ovoj je izvedbi do izražaja došao svaki njihov forte – Gugićeva duhovitost i sjajan scenski pokret, muzikalnost i glasovne transformacije Sanje Crljen, osjećaj za doziranu karikaturalnost Justine Vojaković-Fingler i *stand-up* potencijal u solo točkama Franje Đakovića. Međutim, ni najbolji glumci ne bi mogli „izvući“ ovakvu izvedbu bez izvrsnog pijanista, ali i talentiranog zabavljača na klaviru, a Tonči Tranfić svoju je ulogu odradio s mnogo šarma i karaktera.

Poznavatelj suvremenih kazališnih prilika itekako će već u prвome stavku s „ozbiljnim kazaliшtem“ prepoznati peckave pošalice o „svetom trojstvu“ triju hrvatskih glumačkih akademija, od čega je, napominje se, samo Osijek onaj s lutkarstvom, spominju se tobožnje visoke ličnosti daski što život znače, primjerice nacionalni prvaci koji u deset godina nisu odigrali nijednu ulogu, na kraju, autoironično se ističe da je i ovu predstavu „ćelave rezije“ osmislio redatelj bez diplome rezije. Neka je takav diskurs daleko o dječjeg kazališta s označom 3+, dajemo mu za pravo, baš zbog toga da se naša ukočena kazališna sredina, pretrpana galamđijama koji se boje svake kritike (posebice iz vlastitih redova) malo zagleda u sebe i shvati da diplomama, a bez umjetničkog genija u dodiru s publikom, mašu samo mediokriteti.

Glumačka četvorka svoj vrlo uspješan humor gradi na očitoj autoironiji, no onda kad očekujemo izvitopereno operno pjevanje, nespretnu baletnu točku ili groteskni suvremeni teatar zapravo dobivamo neočekivano uspješnu pjevačku izvedbu, sasvim pristojan labudži baletni solo i vrlo spretne i vizualno atraktivne plesne izvedbe.

Glumci GKL-a još su jednom sa stilom demantirali stereotipna razmišljanja o dječjem i lutkarskom teatru kao nečem neozbiljnom, napose nečemu gdje nastupaju manje talentirani. „Karneval životinja“ pokazao je kolika mora biti cjelokupna spremnost, motiviranost, ali i cijeli paket glumačkih, plesnih, pjevačkih i lutkarskih vještina da bi naposljetu umjetnički proizvod zadovoljio onu najkritičniju publiku – djecu. Jer, da nije bilo dobro, budite sigurni da oni ne bi pljeskali i smijali se.

Njihovo je kritičko oko i uho još uvijek neokaljano lažima fingirane pristojnosti i vlastita nerazumijevanja koje se maskira kurtoaznim pljeskanjem svakakvim umjetničkim i neumjetničkim tvorevinama. Zato je osobito pohvalno što se ovakvim koprodukcijama i projektima djeci otvaraju vrata koncertnih dvorana i kazališta. Na kraju krajeva, odgoj u kulturi i s kulturom počinje od njih.

